

Evaluatie ondernemersfondsen Zuidhorn en Leek

1. Opzet

In 2025 zijn in Leek en Zuidhorn evaluatiebijeenkomsten gehouden over het ondernemersfonds. Alle belastingplichtige ondernemers zijn hiervoor uitgenodigd. Ondernemers die niet aanwezig konden zijn, kregen de mogelijkheid om digitaal te reageren. De avonden zijn georganiseerd door Promotie Platform Leek (PPL) en Stichting Ondernemers Kom Zuidhorn (SOKZ). De resultaten van de evaluatie zijn gebaseerd op een combinatie van input uit de bijeenkomsten en digitale reacties.

In Leek namen ongeveer 25 van de circa 100 belastingplichtige ondernemers deel, in Zuidhorn zo'n 20 van de 60.

Tijdens de bijeenkomsten werd aan de hand van stellingen het gesprek gevoerd. De evaluatie richtte zich op de volgende onderwerpen:

- Het draagvlak voor het ondernemersfonds;
- De besteding van de middelen;
- De bekendheid met het ondernemersfonds en de aanvraagprocedure;
- Het huidige tarief en mogelijke aanpassingen;
- Overige signalen en verbeter suggesties.

2. Uitkomsten

2.1. Draagvlak voor het ondernemersfonds

Uit de evaluatie blijkt in beide winkelgebieden brede steun onder de respondenten voor het ondernemersfonds. In Leek sprak één ondernemer zich uit tegen het fonds, en ook in Zuidhorn was dat bij één ondernemer het geval. Ondanks dat in Leek enkele ondernemers kritiekpunten hebben, blijft het draagvlak voor een ondernemersfonds in zijn algemeenheid groot.

2.2 Bestedingen

In de afgelopen vier jaar zijn de opbrengsten uit het ondernemersfonds gebruikt voor uiteenlopende activiteiten in het centrum. Het fonds genereert jaarlijks ongeveer €40.000 in Leek en €23.000 in Zuidhorn. Deze middelen zijn onder andere besteed aan:

- Bloembakken
- Feestverlichting
- Evenementen in het centrum
- Sinterklaasintoct
- Website Leek.nl en sociale media (Leek)
- Inzet van een citymanager (Leek)
- Bijeenkomsten over de begroting
- Diverse ondernemersacties

Beide stichtingen leveren jaarlijks een inhoudelijk en financieel verslag aan bij de gemeente. Deze verslagen tonen aan dat de middelen ten goede zijn gekomen aan het centrum. Er zijn geen onvolkomenheden geconstateerd. PPL en SOKZ hebben de verantwoording ieder jaar conform de presentatieafspraken in het convenant aangeleverd.

Zuidhorn

De ondernemers in Zuidhorn zijn tevreden over de besteding van het fonds en de georganiseerde activiteiten. Wel werd opgemerkt dat bij de plaatsing van bloembakken ook aandacht moet zijn voor de winkelstraten aan de rand van het centrum.

Leek

Ook in Leek is het algemene sentiment over de bestedingen positief. De evenementen en de vernieuwde opzet van Volksvermaken worden als waardevol ervaren. Tegelijkertijd gaven enkele ondernemers aan behoefte te hebben aan:

- Meer transparantie over de bestedingen: enkele ondernemers geven aan niet altijd goed te weten waar de gelden worden aan besteed.
- Meer aandacht voor de aanloopstraten: door enkele ondernemers is opgemerkt dat aankleding zoals bloembakken en verlichting ook in de aanloopstraten zichtbaarder mag zijn, zodat het hele centrumgebied meeprofiteert.
- Betere afstemming en communicatie over de data van de evenementen is gewenst.
- Suggesties voor nieuwe initiatieven, zoals wintergroen en muziek in het centrum.

2.3 Bekendheid met het ondernemersfonds en de aanvraagprocedure

In beide winkelgebieden is vrijwel iedereen bekend met het ondernemersfonds. De bekendheid met de aanvraagprocedure verschilt echter per winkelgebied.

Zuidhorn

In Zuidhorn is de werking van het fonds vrijwel bij iedereen bekend. Tijdens de evaluatieavond heeft SOKZ de aanvraagprocedure nog eens toegelicht, waarna geen verdere vragen of opmerkingen volgden.

Leek

Ook in Leek geeft een ruime meerderheid aan bekend te zijn met het fonds. De ervaringen met de aanvraagprocedure lopen echter uiteen. Terwijl sommige ondernemers aangeven goed geïnformeerd te zijn en de criteria voor een aanvraag te kennen, geeft een kleinere groep aan niet te weten hoe en waar ze een aanvraag kunnen doen. Zij vragen om meer duidelijkheid en gerichte communicatie hierover.

2.4 Tarieven

Alle ondernemers betalen momenteel een vast bedrag van €400 aan reclamebelasting. Ondernemers ervaren dit systeem als oneerlijk. In beide winkelgebieden is de wens uitgesproken om over te stappen op een gedifferentieerd tarief, waarbij kleinere ondernemers iets minder betalen en grotere ondernemers meer bijdragen.

In Leek is de steun voor tariefdifferentiatie het sterkst; in Zuidhorn is het beeld iets gematigder doordat meer ondernemers zich neutraal opstelden. Toch is ook daar een meerderheid voorstander van een eerlijkere verdeling van de lasten. De opmerkingen die hierover zijn gemaakt:

- De gedachte "grote schouders, grote lasten" wordt breed gedeeld: wie meer draagkracht heeft, zou ook wat meer mogen bijdragen. Een veelgenoemd voorstel is het invoeren van verschillende tarieven, waarbij kleinere ondernemers iets minder betalen en grotere iets meer. Ondernemers noemen de optie om dit bijvoorbeeld te koppelen aan de WOZ-waarde.

- Ondernemers geven aan dat het belangrijk is dat de totale opbrengst van het fonds gelijk blijft; een eventuele wijziging van de tarieven mag niet leiden tot een lagere opbrengst voor het ondernemersfonds.
- Daarnaast merken sommigen op dat het tarief de afgelopen vier jaar niet is geïndexeerd. Zij vinden het wenselijk het tarief op termijn te verhogen, zodat dezelfde activiteiten kunnen blijven plaatsvinden en de gewenste resultaten behaald worden.
- Sommige ondernemers geven aan dat grotere winkels veel klanten aantrekken waarvan ook de kleinere ondernemers profiteren. Zij benadrukken dat het verschil tussen de tarieven daarom niet te groot moet zijn.

2.5. Overige verbeterpunten

Zuidhorn

Aan het einde van de evaluatie hebben ondernemers de gelegenheid om nog overige opmerkingen of suggesties aan te dragen. In Zuidhorn zijn er hierbij geen aanvullende verbeterpunten naar voren gekomen.

Leek

Enkele centrumondernemers geven aan zich ondervertegenwoordigd te voelen in het bestuur van PPL en zien graag dat er een extra belastingplichtige ondernemer aan het bestuur wordt toegevoegd. Daarnaast wordt opgemerkt dat de rol van citymanager niet voor elke centrumondernemer duidelijk is.

3. Conclusies

1. In beide winkelgebieden is er breed draagvlak voor het ondernemersfonds.
2. In Leek is er behoefte aan betere vertegenwoordiging van centrumondernemers in het bestuur.
3. Er is behoefte aan meer transparantie en duidelijkheid over bestedingen en de aanvraagprocedure in Leek.
4. In Zuidhorn is het beeld overwegend positief, met weinig verbeterpunten over de werking van het fonds.
5. In zowel Leek als Zuidhorn wordt de gelijke bijdrage ter discussie gesteld en is er een voorkeur voor een tarievendifferentiatie.
6. Het tarief is sinds enkele jaren niet geïndexeerd; ondernemers vinden een verhoging wenselijk om dezelfde slagkracht te behouden.